

GOPS 0311-3/2016

SPRAWOZDANIE z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Siedlcach za rok 2015

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej wykonuje ustawowe zadania gminy z zakresu pomocy społecznej oraz inne działania z upoważnienia Wójta. Jest wyodrębnioną organizacyjnie jednostką budżetową gminy finansowaną ze środków budżetu gminy, przy wsparciu dotacji celowych z budżetu państwa. Podstawę gospodarki finansowej Ośrodka stanowi plan finansowy opracowywany na każdy rok budżetowy.

I. KADRA OŚRODKA.

W 2015 roku w Ośrodku zatrudnionych było 16 pracowników etatowych oraz 6 osób na podstawie umowy cywilno-prawnej. Struktura i stan zatrudnienia kadry przedstawiały się następująco:

- liczba etatów - 16 , w tym:

- kierownicze stanowiska urzędnicze – kierownik, główny księgowy,
- stanowiska urzędnicze – 3 (stanowisko ds. kadr i księgowości, 2 stanowiska ds. świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego),
- stanowiska pomocnicze – 11 (8 pracowników socjalnych w rejonach opiekuńczych, 3 opiekunów),

- 5 osób realizujących specjalistyczne usługi opiekuńcze - zatrudnienie w formie umowy zlecenia

- 1 osoba realizująca zadania asystenta rodziny - zatrudnienie w formie umowy zlecenia.

Stawiane pracownikom merytorycznym wymagania ustawowe w zakresie posiadania kwalifikacji są ściśle przestrzegane. Kadra posiada wymagane wykształcenie, a pracownikom stwarza się warunki umożliwiające podnoszenie kwalifikacji. W 2015 r. pracownicy uczestniczyli łącznie w 32 szkoleniach i seminariach.

II. ZADANIA Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ .

Celem pomocy społecznej jest zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka. Rodzaj, forma i rozmiar świadczenia powinny odpowiadać okolicznościom uzasadniającym udzielenie pomocy oraz możliwościom finansowym Ośrodka.

Pomocy społecznej udziela się w szczególności z powodu:

- 1) ubóstwa, 2) sieroctwa, 3) bezdomności, 4) bezrobocia, 5) niepełnosprawności, 6) długotrwałej lub ciężkiej choroby, 7) przemocy w rodzinie, 7a) potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi, 8) potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, 9) bezradności w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, 10) trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, 11) trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, 12) alkoholizmu lub narkomanii, 13) zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej; 14) klęski żywiołowej lub ekologicznej. Dominującymi powodami były: ubóstwo , bezrobocie i niepełnosprawność.

Kryterium dochodowe uprawniające do korzystania ze świadczeń finansowych z pomocy społecznej jest określone w art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej i wynosi od dnia 1 października 2015 r. odpowiednio :

- 1) na osobę samotnie gospodarującą – 634 zł, 2) na osobę w rodzinie – 514 zł, przy jednoczesnym wystąpieniu, co

najmniej jednego z powodów wymienionych powyżej lub innych okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy społecznej.

Świadczenia z pomocy społecznej udzielane są na wniosek osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego, bądź innej osoby po uzyskaniu zgody osoby, której pomoc ma być przyznana lub jej przedstawiciela ustawowego. Pomoc społeczna może być udzielana również z urzędu. Podstawą przyznania świadczenia z pomocy społecznej jest przeprowadzenie przez pracownika socjalnego rodzinnego wywiadu środowiskowego w miejscu zamieszkania osoby, która o tę pomoc się ubiega, rozpoznanie jej położenia i na tej podstawie planowanie pomocy. Wywiady środowiskowe przeprowadzane są również do celów pomocy społecznej w sprawach alimentacyjnych oraz dla potrzeb świadczeń rodzinnych w celu potwierdzenia faktu sprawowania opieki.

Pracownicy socjalni prowadzą działania w terenie używając własnych samochodów do wyjazdów służbowych, za co otrzymują zwrot kosztów w formie ryczałtów. Pozyskane dane z wywiadów środowiskowych wprowadzają do systemu informatycznego POMOST STD, przygotowują projekty decyzji oraz zajmują się generowaniem sprawozdań i przekazywaniem ich do jednostek w systemie Centralnej Aplikacji Statystycznej.

Rzeczywista liczba osób i rodzin objęta pomocą społeczną w okresie sprawozdawczym bez względu na rodzaj świadczenia, formę i liczbę to **819 osób** którym decyzją przyznano świadczenie, żyjących w **463 rodzinach**. Ponadto **74 rodziny** skorzystały wyłącznie z pracy socjalnej.

Wykaz miejscowości z terenu gminy Siedlce wraz z liczbą rodzin i osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej:

Lp.	Nazwa miejscowości	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
1.	Białki	22	51
2.	Biel	2	10
3.	Błogoszcz	5	16
4.	Chodów	40	123
5.	Golice i Golice Kol.	17	42
6.	Grabianów	25	68
7.	Grubale	9	34
8.	Jagodnia	8	39
9.	Joachimów	10	32
10.	Nowe Iganie	13	36
11.	Nowe Opole	25	85
12.	Opole Świerczyna	1	5
13.	Osiny	2	6
14.	Ostrówek	2	9
15.	Pruszyń	21	71

16.	Pruszyń-Pieńki	16	43
17.	Pruszynek	10	38
18.	Purzec	8	26
19.	Pustki	8	22
20.	Rakowiec	8	26
21.	Stare Iganie	11	26
22.	Stare Opole	25	89
23.	Stok Lacki	32	111
24.	Strzała	27	64
25.	Topórek	11	28
26.	Ujrzanów	27	83
27.	Wołyńce i Wołyńce Kol	19	51
28.	Wólka Leśna	3	8
29.	Żabokliki i Żabokliki kol.	19	53
30.	Żelków Kolonia	34	88
31.	Żytnia	3	5

Nie wydano decyzji odmawiających przyznania świadczeń pieniężnych z powodu braku środków finansowych. Świadczenia obligatoryjne przyznawane były w wysokości określonej w ustawie, zaś fakultatywne w wysokości odpowiadającej możliwościom finansowym Ośrodka określonym w planie finansowym oraz adekwatnej do celów, na jakie miały być przeznaczone.

1. Zadania własne gminy.

1.1. Zasiłki celowe i okresowe

W ramach realizacji zadań własnych gminy przyznawano i wypłacano świadczenia pieniężne:

- zasiłek okresowy /przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie/,
- zasiłek celowy – przyznawany na zaspokojenie niezbędnej potrzeby bytowej /w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego/,
- specjalny zasiłek celowy- przyznawany w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie lub rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe.

Forma pomocy	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł
Zasiłki okresowe	171	768	258 723 (w tym: 63 723 – środki własne 195 000 – dotacja)
Zasiłki celowe	269 (w tym 16 specjalnych)	X	166 341 (w tym: 10 861 specjalne)
Zasiłki celowe na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego(pożar)	1	1	1 200

1.2. Zasiłki stałe

Zasiłek stały przysługuje:

- osobie samotnie gospodarującej, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowitej niezdolności do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej – 634 zł,
- pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie – 514 zł.

Forma pomocy	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł
Zasiłki stałe	100	972	434 397
w tym przyznany dla osoby: samotnie gospodarującej	76	741	370 826
pozostającej w rodzinie	28	231	63 571

1.3. Udzielanie schronienia.

W roku sprawozdawczym dofinansowano (w formie zasiłków celowych) do kosztów opłaty za pobyt w schronisku na terenie Warszawy bezdomnej osoby niepełnosprawnej na kwotę 4974 zł.

1.4. Dożywianie.

W oparciu o przepisy ustawy o pomocy społecznej oraz w związku z Uchwałą Nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 - 2020 realizowane były działania dotyczące zapewnienia pomocy w zakresie dożywiania dzieciom do 7 roku życia, uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej oraz zapewnienie posiłku osobom jego pozbawionym. Przyznano pomoc w formie gorącego posiłku w szkole dla dzieci i młodzieży, gorącego posiłku dla osób dorosłych oraz zasiłki celowe na zakup żywności. Dzieci otrzymywały posiłki w 7 placówkach na terenie gminy oraz w 18 punktach wydawania posiłków poza terenem gminy, w zdecydowanej większości na terenie miasta Siedlce.

Powyższa pomoc przyznawana była w drodze decyzji administracyjnej. Zgodnie z podjętymi w lutym 2014r. uchwałami Rady Gminy Siedlce, kryterium dochodowe uprawniające do uzyskania tej formy pomocy podwyższone zostało do poziomu 150 % kryterium określonego w art. 8 ustawy o pomocy społecznej. Z pomocy w formie dożywiania przyznanych decyzją administracyjną skorzystało 425 osób, w tym: 99 dzieci do czasu rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej, 333 uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej oraz 3 osoby dorosłe.

Koszt realizacji programu wyniósł ogółem **174 577 zł**, z czego dotacja z budżetu wojewody 102 000 zł natomiast środki własne gminy 72 577 zł.

1.5. Usługi opiekuńcze.

Usługi opiekuńcze należą do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym. Obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości, zapewnianie kontaktów z otoczeniem.

Usługi opiekuńcze świadczone są w zakresie:

- czynności dnia codziennego – zakup artykułów spożywczych, przygotowanie posiłku, utrzymanie w czystości sprzętu gospodarstwa domowego pomieszczenia, w którym podopieczny przebywa, pranie odzieży, palenie w piecu itp.,
- czynności pielęgnacyjnych – karmienie, mycie, ubieranie, zmiana bielizny osobistej, pościelowej, przesłanie łóżka, pomoc w załatwianiu potrzeb fizjologicznych, zapobieganie odleżynom, itp.,
- pomocy w zakresie rozwiązywania problemów zdrowotnych (w szczególności kontaktów ze służbą zdrowia), rodzinnych oraz załatwianie spraw urzędowych (opłacanie rachunków, pisanie podań , itp.).

W 2015 r. usługami opiekuńczymi objęto 26 osób. Opiekę sprawowało 3 opiekunów. Koszt usług wyniósł **150 902 zł**. Kwota pozyskana z tytułu odpłatności za usługi wyniosła **15 029 zł**.

1.6. Sprawianie pogrzebów.

W roku sprawozdawczym Ośrodek sprawił pogrzeb dla osoby samotnej, którego koszt wyniósł **2 560 zł**.

1.7. Kierowanie do domów pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności.

O skierowanie do domu pomocy społecznej może ubiegać się osoba wymagająca całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogąca samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych. W okresie sprawozdawczym w domach pomocy społecznej prowadzonych na zlecenie organów jednostek samorządu terytorialnego przebywało 17 osób (Siedlce, Obryte, Chełmno, Wirów, Ptaszki, Jabłonna Lacka, Ołdaki) oraz 1 osoba w regionalnym domu pomocy społecznej finansowanym z dochodów własnych samorządu województwa (Dąbek).

Gmina ponosi opłatę za osobę skierowaną do domu pomocy społecznej w wysokości różnicy między kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej a opłatami wnoszonymi przez mieszkańca domu (któremu ustala się ją

w wysokości do 70% dochodu), jego małżonka, zstępnych przed wstępnymi. Opłaty wnoszone przez GOPS za pobyt jednego mieszkańca w domu pomocy społecznej wynosiły od 1349,94 zł do 3078 zł miesięcznie. Ogółem koszty poniesione za pobyt 17 osób w domach pomocy społecznej wyniosły **405 145 zł**.

1.8. Składki na ubezpieczenie zdrowotne.

Zgodnie z przepisami ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych Ośrodek Pomocy Społecznej opłaca składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu między innymi: pobierające zasiłek stały, bezdomne wychodzące z bezdomności, dzieci przebywające w DPS, osoby realizujące kontrakt socjalny, objęte indywidualnym programem zatrudnienia socjalnego w Centrum Integracji Społecznej. Na składki zdrowotne opłacane za 79 osób pobierających zasiłek stały oraz 5 uczestników CIS wydatkowano kwotę **36 196 zł**.

1.9. Pomoc środowiskowa - praca socjalna.

Praca socjalna należy do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym i świadczona jest na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Pracownicy socjalni dokonują analizy i oceny zjawisk, które powodują zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej. Kwalifikują do uzyskania świadczeń oraz planują pracę socjalną, która realizowana jest niezależnie od posiadanego dochodu osoby lub rodziny i wymaga indywidualnego podejścia.

Poprzez pracę socjalną pracownicy socjalni dążą do rozwinięcia, wzmocnienia aktywności i samodzielności życiowej osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Działania podejmowane w ramach pracy socjalnej obejmowały m. in.:

- udzielanie informacji, wskazówek i pomocy w zakresie rozwiązywania spraw życiowych osobom, które dzięki tej pomocy będą zdolne samodzielnie rozwiązywać problemy będące przyczyną trudnej sytuacji życiowej;
- pomoc w uzyskaniu dla osób będących w trudnej sytuacji życiowej poradnictwa dotyczącego możliwości rozwiązywania problemów i udzielania pomocy przez właściwe instytucje oraz wspieranie w uzyskiwaniu pomocy;
- pobudzanie społecznej aktywności i inspirowanie działań samopomocowych w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin;
- współpracę i współdziałanie z innymi specjalistami w celu przeciwdziałania i ograniczania patologii i skutków negatywnych zjawisk społecznych oraz łagodzenie skutków ubóstwa;
- motywowanie do dbałości o poprawę stanu zdrowia poprzez między innymi: prawo do ubezpieczenia zdrowotnego, podejmowanie leczenia uzależnienia;
- wsparcie emocjonalne w sytuacjach kryzysowych;
- wspieranie rodzin dysfunkcyjnych w prawidłowym sprawowaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych (w tym: zapobieganie umieszczeniu dzieci poza rodziną biologiczną);
- udzielanie pomocy przy kompletowaniu dokumentów niezbędnych do uzyskania orzeczenia o niepełnosprawności, prawa do renty lub emerytury, alimentów;
- informowanie o przysługujących uprawnieniach i możliwościach;
- mobilizowanie do pokonywania trudności życiowych;
- występowanie o pomoc rzeczową do organizacji charytatywnych oraz sporządzanie opinii celem pomocy w uzyskaniu wsparcia finansowego w fundacjach;
- działania na rzecz rozwiązywania problemu bezrobocia, w tym: pomoc w uzyskaniu pracy/zatrudnienia (przedstawianie ofert pracy);

- pozyskiwanie i dostarczanie odzieży, artykułów dziecięcych oraz pośrednictwo w przekazywaniu artykułów gospodarstwa domowego;
- pomoc w wychodzeniu z bezdomności oraz podejmowanie działań zapobiegających wystąpieniu bezdomności;
- motywowanie do podejmowania działań w celu zapewnienia godnych warunków mieszkaniowych;
- łagodzenie konfliktów rodzinnych;
- ograniczanie zjawiska przemocy w rodzinie, m in. poprzez działania w grupach roboczych w ramach procedury Niebieskie Karty;
- podejmowanie działań na rzecz zapewnienia opieki osobom starszym i niepełnosprawnym, poprzez mobilizowanie dzieci do sprawowania opieki nad niedołączonymi rodzicami lub organizację usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania;
- organizację czasu wolnego dzieci i młodzieży (rekrutacja na kolonie i obozy);
- współpracę z placówkami służby zdrowia w zakresie nawiązania kontaktu z rodziną chorego;
- pomoc w uzyskaniu usług pielęgniarских w miejscu zamieszkania;
- kierowanie osób do punktu konsultacyjnego w GOPS oraz do Caritas, Instytutu Kofoeda, Stowarzyszenia „Powrót z U” Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w celu uzyskania pomocy psychologicznej i prawnej;
- współpracę z placówkami oświatowymi, Sądem Rodzinnym, Policją, Powiatowym Urzędem Pracy, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

2. Zadania zlecone gminie.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi, realizowane przez Ośrodek jako zadanie zlecone gminie, mają na celu nauczenie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia oraz usprawnianiu zaburzonych funkcji organizmu.

W roku 2015 specjalistyczne usługi opiekuńcze dla 8 osób z zaburzeniami psychicznymi świadczone były przez pięciu terapeutów, prowadzących indywidualne zajęcia z dziećmi, u których zdiagnozowano autyzm. Terapeuci współpracujący z Ośrodkiem Pomocy Społecznej posiadali zgodne z wymogami wykształcenie i doświadczenie oraz przygotowali indywidualny plan pracy z każdym z dzieci.

Odpłatność za specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi określa tabela odpłatności zawarta w Rozporządzeniu Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 roku w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych. Koszt jednej roboczogodziny w/w usług wyniósł 30 zł. W roku 2015 na specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi wydatkowano kwotę **39 060 zł**, która w całości została sfinansowana z budżetu wojewody. Odpłatność za usługi w wys. **3 638,40 zł** została odprowadzona do budżetu wojewody.

III. DZIAŁANIA Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY I SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ.

Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy między innymi tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez zapewnienie rodzinie wsparcia i pomocy asystenta rodziny, dostępu do specjalistycznego poradnictwa, rodziny wspierające. Obowiązkiem gminy jest również współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej. Realizatorem zadań określonych w Ustawie jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

W okresie od 7 stycznia do 31 grudnia 2015 roku zatrudniony był asystent rodziny na umowę zlecenie, który we współpracy z pracownikami socjalnymi, zajmował się pracą z 15 rodzinami przeżywającymi trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Asystent przydzielany był rodzinie wymagającej pomocy w tej formie ,za zgodą rodziców, przez Kierownika GOPS na wniosek pracownika socjalnego.

Głównym zadaniem asystenta jest niedopuszczenie do oddzielenia dzieci od rodziny oraz podjęcie działań zmierzających do zażegnania kryzysu w rodzinie. W szczególności zadaniem asystenta jest pomoc w rozwiązywaniu problemów opiekuńczo-wychowawczych, praca nie tylko z dorosłymi członkami rodziny, ale również bezpośrednio z dzieckiem. Praca asystenta służyła: podnoszeniu świadomości rodziców w zakresie metod wychowawczych, dbaniu o higienę osobistą, wzmocnieniu samodzielności rodziny, nabyciu umiejętności w prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz załatwiania spraw urzędowych.

Zatrudnienie asystenta było możliwe dzięki zabezpieczeniu środków własnych gminy oraz przystąpieniu do Resortowego programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej i pozyskanie na zatrudnienie środków finansowych.

Gmina za pośrednictwem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej współfinansowała ze środków własnych pobyt dwojga dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych: Dom Dziecka w Kisielanach (11 231,89 zł), Wioska Dziecięca SOS (17900 zł) oraz pięciorga w pieczy zastępczej (12 185,65 zł). Łączny koszt pobytu dzieci wyniósł **41.317,54 zł.**

IV. ZADANIA Z ZAKRESU ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH .

Od 01.05.2004 r. Ośrodek realizuje zadania w ramach systemu świadczeń rodzinnych. System ten obejmuje wypłatę świadczeń rodzinnych oraz świadczeń alimentacyjnych, które stanowią zadania zlecone z zakresu administracji rządowej.

Świadczenia rodzinne są obligatoryjnymi świadczeniami udzielanymi na roczne okresy zasiłkowe. Do ustawowego katalogu świadczeń rodzinnych należą:

- zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego,
- świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy,
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka.

Głównym kryterium uprawniającym do świadczeń rodzinnych w postaci zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku, obok posiadania dziecka na utrzymaniu, jest przeciętny miesięczny dochód w przeliczeniu na osobę w rodzinie z roku kalendarzowego poprzedzającego okres zasiłkowy. Kryterium dochodowe uległo podwyższeniu od 1 listopada 2015 r. i wynosi 674 zł na osobę (lub 764 zł, jeśli w rodzinie wychowuje się dziecko niepełnosprawne,).

<i>Typ świadczenia</i>	<i>Wysokość świadczenia miesięcznie</i>
I. Zasiłek rodzinny	- 89 zł na dziecko w wieku do 5 lat - 118 zł na dziecko w wieku 6-18 lat - 129 zł na dziecko w wieku 18-24 lat
II. Dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu:	
opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	- 400 zł
urodzenia dziecka	- 1.000 zł jednorazowo na dziecko
samotnego wychowywania dziecka	- 185 zł (nie więcej niż 370 zł na wszystkie dzieci)
kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	- 80 zł na dziecko w wieku do 5 lat -100 zł na dziecko w wieku powyżej 5 - do 24 lat
rozpoczęcia roku szkolnego	- 100 zł jednorazowo na każde dziecko
nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	- 63 zł (dojazd) na każde dziecko - 105 zł (internat) na dziecko
wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	- 90 zł na trzecie i kolejne dziecko uprawnione do zasiłku rodzinnego
III. Jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia się dziecka tzw. „becikowe” (kryterium dochodowe 1922 zł)	- 1.000 zł jednorazowo

W okresie sprawozdawczym wypłacano świadczenia przyznane na okres od 1 listopada 2014 r. do 31 października 2015 r. oraz przyznano świadczenia na okres od 1 listopada 2015 r. do 31 października 2016 r. W 2015 r. wydanych zostało 1382 decyzji w sprawach świadczeń rodzinnych oraz 100 informacji o wysokości pobieranych świadczeń w celu przedłożenia w różnych instytucjach.

W ramach realizacji zadań z ustawy o świadczeniach rodzinnych przyznane i wypłacone zostały świadczenia rodzinne dla **963 rodzin**, w tym:

1. Zasiłki rodzinne wraz z dodatkami na dzieci – 737 rodzin (w tym z 1 dzieckiem - 272 , 2-giem - 292, 3-giem - 128, 4 - giem i więcej - 45)
2. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka – 159 dzieci.

W przypadku świadczeń opiekuńczych, jakimi są: zasiłek pielęgnacyjny oraz świadczenie pielęgnacyjne, uprawnienie nie jest uzależnione od dochodu. Wyjątek stanowi natomiast uprawnienie do specjalnego zasiłku opiekuńczego, którego przyznanie warunkuje spełnienie kryterium dochodowego w wys. 764 zł na osobę.

3. Świadczenie pielęgnacyjne (od 01.01.2015 r. do 31.12.2015 r.) w wys.1200 zł miesięcznie, przysługiwało:
  - 1) matce albo ojcu,
  - 2) opiekunowi faktycznemu dziecka,
  - 3) osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
  - 4) innym osobom, na których zgodnie z przepisami kodeksu rodzinnego i opiekuńczego ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności,
- jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji. Świadczenia pielęgnacyjne wypłacono dla 54 osób.
4. Specjalny zasiłek opiekuńczy w wys. 520 zł przysługiwał osobom, na których zgodnie z przepisami kodeksu rodzinnego i opiekuńczego ciąży obowiązek alimentacyjny, a także małżonkom, jeżeli nie podejmują zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji. Specjalny zasiłek opiekuńczy otrzymało 8 osób.
5. Zasiłek pielęgnacyjny w wys. 153 zł przysługuje:
  - 1) niepełnosprawnemu dziecku,
  - 2) osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności,
  - 3) osobie, która ukończyła 75 lat.
  - 4) Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje także osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia.Zasiłki pielęgnacyjne wypłacono dla 305 osób.

6. Składki na ubezpieczenia społeczne – 46 osób
7. Składki na ubezpieczenie zdrowotne – 13 osób

Wydatki na świadczenia rodzinne w skali roku wyniosły: **4 056 119 zł**. Koszt składek na ubezpieczenie społeczne : **163 662 zł**. Koszt składek na ubezpieczenie zdrowotne : **16 404 zł**.

V. ZASIŁEK DLA OPIEKUNA.

Z dniem 15 maja 2014 r. weszła w życie ustawa o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów. Zgodnie z art. 2 Ustawy zasiłek dla opiekuna przysługuje osobie, jeżeli decyzja o przyznaniu jej prawa do świadczenia pielęgnacyjnego wygasła z mocy prawa z dniem 1 lipca 2013 r.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów zasiłek dla opiekuna przysługuje:

- 1) za okresy od dnia 1 lipca 2013 r. do dnia poprzedzającego dzień wejścia w życie ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, w których osoba spełniała warunki do otrzymania świadczenia pielęgnacyjnego określone w ustawie o świadczeniach rodzinnych w brzmieniu obowiązującym w dniu 31 grudnia 2012 r.;
- 2) od dnia wejścia w życie ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, jeżeli osoba spełnia warunki do otrzymania świadczenia pielęgnacyjnego określone w ustawie o świadczeniach rodzinnych w brzmieniu obowiązującym w dniu 31 grudnia 2012 r.

Wysokość świadczenia zasiłek dla opiekuna wynosi 520 zł miesięcznie.

W 2015 r. wypłacono zasiłki dla opiekuna dla 11 osób uprawnionych na kwotę **71 535 zł** oraz opłacono składki społeczne dla 5 osób na kwotę 8586 zł i składki zdrowotne dla 4 osób na kwotę 2246 zł.

VI. FUNDUSZ ALIMENTACYJNY I POSTĘPOWANIE WOBEC DŁUŻNIKÓW ALIMENTACYJNYCH.

1. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

Od 1 października 2008 roku Ośrodek realizuje zadania wynikające z ustawy z dnia 7 września 2007 rok o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Ustawa ma na celu wspieranie osób znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej z powodu niemożności wyegzekwowania alimentów przy jednoczesnym działaniu zmierzającym do zwiększenia odpowiedzialności osób zobowiązanych do alimentacji.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują:

- osobom zamieszkującym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres świadczeniowy, w którym otrzymują świadczenia z funduszu alimentacyjnego,
- osobie uprawnionej do ukończenia 18 roku życia albo w przypadku, gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 725,00 zł.

Ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz ich wypłata następują odpowiednio na wniosek osoby uprawnionej lub jej przedstawiciela ustawowego. Osobą uprawnioną do korzystania ze świadczeń z funduszu jest osoba uprawniona do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna, to znaczy, że w okresie ostatnich dwóch miesięcy nie wyegzekwowano pełnej należności z tytułu zaległych i bieżących zobowiązań alimentacyjnych. Za bezskuteczną egzekucję uważa się również niemożność wszczęcia lub prowadzenia egzekucji alimentów przeciwko dłużnikowi przebywającemu poza granicami Polski.

Świadczenia alimentacyjne wypłacane były w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, lecz nie wyższej niż 500 zł. Okres, na jaki ustala się prawo do świadczenia z funduszu alimentacyjnego zaczyna się od 1 października i kończy 30 września następnego roku kalendarzowego.

W 2015 r. wypłacono świadczenia z funduszu alimentacyjnego dla 136 osób uprawnionych pochodzących z 91 rodzin na kwotę **545 744 zł**.

2. Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych.

Dłużnikiem alimentacyjnym, w rozumieniu ustawy z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, jest osoba zobowiązana do alimentów na podstawie tytułu wykonawczego, przeciwko której egzekucja okazała się bezskuteczna. Organem właściwym dłużnika jest wójt/prezydent miasta/gminy właściwej ze względu na miejsce zamieszkania dłużnika alimentacyjnego. Organ właściwy dłużnika wykonuje niżej wymienione czynności:

1) po otrzymaniu wniosku o podjęcie działań wobec dłużnika, organ dłużnika przeprowadza wywiad alimentacyjny oraz przyjmuje oświadczenie majątkowe,

2) przekazuje komornikowi sądowemu informacje mające wpływ na skuteczność egzekucji, w szczególności ustalone w wywiadzie i oświadczeniu,

3) podczas wywiadu upoważniony pracownik ustala, z jakich powodów dłużnik nie może wywiązać się ze zobowiązań, jeśli powodem jest brak zatrudnienia organ dłużnika:

- zobowiązuje dłużnika do zarejestrowania się jako bezrobotny albo jako poszukujący pracy w przypadku braku możliwości zarejestrowania się jako bezrobotny;

- informuje właściwy PUP o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika,

W przypadku, gdy dłużnik alimentacyjny uniemożliwia przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego lub odmówił:

1) złożenia oświadczenia majątkowego, 2) zarejestrowania się w PUP, jako bezrobotny albo poszukujący pracy,

3) bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, wykonywania prac społecznie użytecznych, prac interwencyjnych, robót publicznych, prac na zasadach robót publicznych albo udziału w szkoleniu, stażu lub przygotowaniu zawodowym dorosłych – organ właściwy dłużnika wszczyna postępowanie dotyczące uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych.

Jeżeli decyzja o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych stanie się ostateczna składany jest wniosek o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 k.k. oraz wniosek do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego.

Poza w/w czynnościami dokonywane jest rozliczanie finansowe dłużników, tj. wysokości zobowiązań w podziale na właściwe instytucje, rozliczanie wpłat od komorników i dłużników, wystawianie upomnień oraz tytułów wykonawczych, korespondencja z komornikami, aktualizacja wysokości zobowiązania w biurach informacji gospodarczej.

W okresie sprawozdawczym wydanych zostało 6 decyzji w sprawie zwrotu należności z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z funduszu alimentacyjnego, wysłano 89 upomnień do dłużników alimentacyjnych oraz wystawiono 87 tytułów wykonawczych do właściwych naczelników urzędów skarbowych.

W roku 2015 spłata przez dłużników zaliczki alimentacyjnej wyniosła – 10 452,60 zł, zaś funduszu alimentacyjnego - 80 830,06 zł (w tym odsetki 19 110,81 zł).

Wójt Gminy Siedlce był organem właściwym wobec 64 dłużników alimentacyjnych zamieszkujących na terenie Gminy. W stosunku do nich prowadzone było postępowanie zgodne z Ustawą. Przeprowadzono wywiady alimentacyjne z 39 dłużnikami alimentacyjnymi zamieszkującymi na terenie gminy Siedlce i odebrano od nich oświadczenia majątkowe.

Przekazano komornikom sądowym informacje mające wpływ na egzekucję zasądzonych świadczeń alimentacyjnych, pochodzących z wywiadu alimentacyjnego i oświadczenia majątkowego. Zobowiązano 9 dłużników do zarejestrowania się w Powiatowym Urzędzie Pracy, jako osoba bezrobotna lub poszukująca pracy. Wysłano

19 wniosków do Powiatowego Urzędu Pracy z informacją o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużników. W związku z uniemożliwianiem przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego lub uchylaniem się od podjęcia pracy, wszczętych zostało 37 postępowań w sprawie uznania dłużników alimentacyjnych za uchylających się od zobowiązań alimentacyjnych. Wydano 9 decyzji o umorzeniu postępowania oraz wydano 28 decyzji o uznaniu dłużników za uchylających się od zobowiązań alimentacyjnych. Złożono 24 wnioski do Prokuratury o ściganie za przestępstwo określone w art.209 § 1 kodeksu karnego. Skierowano 4 wnioski do Starosty o zatrzymanie prawa jazdy.

Gmina przekazuje informacje o zobowiązaniach dłużników alimentacyjnych powstałych za okres dłuższy niż 6 miesięcy do czterech biur informacji gospodarczej: INFOR S.A., Krajowego Biura Informacji Gospodarczej S.A., Rejestru dłużników ERIF, Krajowego Rejestru Długów S.A. Stan zadłużenia dłużników alimentacyjnych jest na bieżąco aktualizowany. Na koniec 2015 r. zgłoszonych było 104 dłużników.

W związku ze zmianą ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów organ właściwy wierzyciela, który wypłacał świadczenia z funduszu alimentacyjnego, będący wierzycielem złożył 110 wniosków do Komorników Sądowych o przyłączenie się do postępowania egzekucyjnego.

VII. KARTA DUŻEJ RODZINY

Od 1 stycznia 2015 r. weszła w życie Ustawa o Karcie Dużej Rodziny z dnia 5 grudnia 2014 r. Program skierowany jest do rodzin wielodzietnych, w której rodzic (rodzice) lub małżonek rodzica mają na utrzymaniu co najmniej troje dzieci: w wieku do ukończenia 18 roku życia, w wieku do ukończenia 25 roku życia – w przypadku gdy dziecko uczy się w szkole lub w szkole wyższej, bez ograniczeń wiekowych – w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności. Karta jest przyznawana bezpłatnie. Do końca lipca 2015 r. przyjęto 79 wniosków rodzin wielodzietnych o przyznanie Karty Dużej Rodziny. Wydano 444 Karty Dużej Rodziny, z tego: rodzicom (małżonkom) 168, dzieciom 276. Od 1 sierpnia 2015 r. zadanie realizowane jest w Urzędzie Gminy Siedlce.

VIII. DODATKI MIESZKANIOWE I ENERGETYCZNE

Od 1 lipca 2015 r. w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Siedlcach realizowane są zadania ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych. Dodatek mieszkaniowy przysługuje:

1. Najemcom oraz podnajemcom lokali mieszkalnych
2. Osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych, do których przysługuje im spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego,
3. Osobom, mieszkającym w lokalach mieszkalnych znajdujących się w budynkach, stanowiących ich własność i właścicielom samodzielnych lokali mieszkalnych,
4. Innym osobom, mającym tytuł prawny do zajmowanego lokalu mieszkalnego i ponoszącym wydatki, związane z jego zajmowaniem,
5. Osobom, zajmującym lokal mieszkalny bez tytułu prawnego, oczekującym na przysługujący im lokal zamienny albo socjalny.

Osoby, którym przyznano dodatek mieszkaniowy oraz są stroną umowy sprzedaży energii elektrycznej i zamieszkują w miejscu dostarczenia energii elektrycznej mogą ubiegać się o przyznanie zryczałtowanego dodatku energetycznego. Przyjętych zostało 6 wniosków o przyznanie dodatków mieszkaniowych oraz 3 wnioski o przyznanie dodatku energetycznego. Wydanych zostało 6 decyzji w sprawie dodatków mieszkaniowych oraz 2 decyzje w sprawie dodatku energetycznego.

W okresie od 1 lipca 2015 r. do 31 grudnia 2015 r. wypłacono:

Ze środków własnych gminy dodatki mieszkaniowe w wysokości – **6.292,26 zł**

Z dotacji dodatki energetyczne w wysokości – **203,28 zł**

IX. DZIAŁALNOŚĆ POZOSTAŁA.

1. W okresie sprawozdawczym realizowane były działania z zakresu świadczeń opieki zdrowotnej. W odpowiedzi na zawiadomienia szpitali o przyjęciu w trybie pilnym mieszkańców Gminy nie posiadających aktualnego ubezpieczenia zdrowotnego, jak również na wnioski osób, przeprowadzono 16 postępowań zakończonych wydaniem decyzji w sprawach świadczeniobiorców innych niż ubezpieczeni, potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej. Uprawnienie takie przysługuje osobom spełniającym warunki określone w ustawie z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych przez 90 dni.
2. Kolejnym działaniem Ośrodka było kierowanie osób i rodzin spełniających ustawowe kryteria, po pomoc w formie produktów żywnościowych do organizacji pozarządowych. Wydanych zostało łącznie 316 skierowań dla 949 osób uprawniających do korzystania z pomocy w formie żywności w tym : *Polski Komitet Pomocy Społecznej* – 236 skierowań (730 osób); *Stowarzyszenie Mój Dom* – 63 (184); Punkt Charytatywny przy parafii pw. Św. Teresy- 17 (35).
3. Współpraca z innymi jednostkami.
  - 3.1. Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w Siedlcach – zamieszczanie na tablicy informacyjnej GOPS aktualnych ofert pracy oraz wskazywanie ich podopiecznym.
  - 3.2. Współpraca z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - zapisywanie osób na spotkania z psychologiem i prawnikiem, przeprowadzanie rodzinnych wywiadów środowiskowych u rodzin i osób wobec których prowadzone jest postępowanie w celu leczenia uzależnienia.
  - 3.3. Udział pracowników socjalnych wspólnie z dzielnicowymi Komendy Miejskiej Policji w ogólnopolskim badaniu bezdomności.
  - 3.4. Udział kierownika i pracownika socjalnego w pracach komisji konkursowej związanych z rozstrzygnięciem ofert organizacji pozarządowych.
  - 3.5. Udział kierownika w działaniach Społecznej Powiatowej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych.
  - 3.6. Wytypowanie 120 dzieci do udziału w choince noworocznej zorganizowanej przez PKPS oraz przeprowadzenie naboru dzieci na kolonie profilaktyczne w Rzucewie (45 dzieci) i obóz wypoczynkowy w Gorzewie (4 dzieci)- realizowany za pośrednictwem PCPR.
4. Obsługa organizacyjno-administracyjna i finansowo-księgową Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
5. Obsługa organizacyjno-techniczna Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
6. Opracowanie dokumentów: Ocena zasobów pomocy społecznej, Strategia rozwiązywania problemów społecznych w gminie Siedlce na lata 2015-2020, Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie w gminie Siedlce na lata 2015-2020.

X. POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ

1. Zabezpieczenie środków finansowych na realizację zadań z pomocy społecznej służących minimalizowaniu skutków ubóstwa, takich jak: wypłatę zasiłków stałych, okresowych i zasiłków celowych; organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych; zapewnienie posiłku dla osób niemogących

zapewnić go sobie własnym staraniem, głównie dzieciom w szkołach, sprawienie pogrzebu; udzielenie schronienia dla osób tego pozbawionych, dopłaty do pobytu mieszkańców w domach pomocy społecznej, tworzenie mieszkań chronionych.

2. Rozwój sprawnego systemu usług społecznych szczególnie opiekuńczych dla osób starszych i niepełnosprawnych oraz ich rodzin, wolontariat.
3. Zapewnienie finansowania zatrudnienia zapewniającego prowadzenie odpowiedniej do potrzeb polityki kadrowej, jak również rozbudowy sieci usług elektronicznych w systemach informatycznych. Rozwój takich usług przyczyni się do zwiększenia efektywności pracy pracowników socjalnych w zakresie przeprowadzania wywiadu środowiskowego, chociażby poprzez wyeliminowanie etapu przepisywania danych zebranych na formularzu papierowym do aplikacji dziedzinowej.
4. Zabezpieczenie środków finansowych umożliwiających podnoszenie poziomu wiedzy i umiejętności pracowników, szczególnie pracowników socjalnych, poprzez udział w szkoleniach i kursach pozwalających na wsparcie działań interdyscyplinarnych oraz poznanie nowych metod pracy socjalnej.
5. Pozyskiwanie z budżetu państwa ale również zabezpieczenie własnych środków finansowych potrzebnych na realizację zadań związanych z opieką nad dzieckiem i rodziną m.in. na zatrudnianie asystentów rodziny.
6. Pożądana jest współpraca w zakresie ułatwienia mieszkańcom dostępu do różnych usług i instytucji pomocy społecznej, szczególnie z samorządem miasta Siedlce i organizacjami pozarządowymi (Środowiskowe Domy Samopomocy, Warsztaty Terapii Zajęciowej, Domy Dziennego Pobytu).
7. Dla ograniczania obszarów ubóstwa wynikającego z problemu bezrobocia, niezbędny jest rozwój takich form zatrudnienia jak : roboty publiczne, które cieszą się dużym zainteresowaniem oraz prace społecznie użyteczne. Wskazane jest zwiększenie liczby miejsc w Centrum Integracji Społecznej.
8. Zwiększenie dostępności pomocy psychologicznej i terapeutycznej w ramach działalności GOPS lub Punktu Konsultacyjnego.

XI. SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE SIEDLCE W 2015 ROKU.

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie Orz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Siedlce na lata 2015-2020 przyjęty został Uchwałą NR XVI/102/2015 Rady Gminy Siedlce z dnia 29 października 2015 roku. Celem głównym Programu jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie. Identyfikacja zjawiska przemocy w rodzinie jest celem szczegółowym, w ramach którego realizowane jest systematyczne monitorowanie tego problemu. Zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie zespół interdyscyplinarny stanowi element gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i jest metodą pracy w tym obszarze, opartą na systemowej współpracy lokalnych instytucji, podmiotów i służb oraz na wielopłaszczyznowym podejściu do problemu przemocy.

W okresie sprawozdawczym Zespół Interdyscyplinarny pracował podczas 46 posiedzeń zwoływanych przez przewodniczącego - po otrzymaniu „Niebieskiej Karty”. Zespół dokonywał analizy problemu i powołał w celu prowadzenia działań 41 grup roboczych, w których skład wchodzi głównie: pracownik socjalny, dzielnicowy, pedagog szkolny, asystent rodziny. Z lat poprzednich kontynuowano 42 Procedury „Niebieska Karta”.

W 2015 roku do przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 41 „Niebieskich Kart A” wszczynających procedurę, z których 40 sporządzonych zostało przez przedstawicieli policji, 1 przez przedstawiciela pomocy społecznej. Grupy robocze sporządziły 21 „Niebieskich Kart C” oraz 14 „Niebieskich Kart D”. Grupy robocze odbyły łącznie 161 spotkań. Występowano z wnioskami do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Sądu Rodzinnego.

W ramach prowadzonej procedury grupy robocze podejmowały szereg działań, które przedstawia poniższe zestawienie.

Działania podjęte wobec osób wskazanych w formularzu „Niebieska Karta - A” jako doświadczających przemocy	<ul style="list-style-type: none"> - diagnoza sytuacji osoby, - praca socjalna, - informowanie o warunkach korzystania ze świadczeń pomocy społecznej, - wskazywanie możliwości korzystania z pomocy psychologicznej, prawnej oraz w formie poradnictwa (wraz z wykazem miejsc pomocy), - systematyczne wizyty dzielnicowego oraz pracownika socjalnego w środowisku, - monitoring sytuacji rodziny, - wsparcie psychologiczne i prawne w punkcie konsultacyjnym, - informowanie o możliwościach prawnych dotyczących zobowiązania osób do leczenia odwykowego, - realizowanie indywidualnego planu pomocy, 	
Działania podjęte wobec osób wskazanych w formularzu „Niebieska Karta- A” ” jako sprawcy przemocy	<ul style="list-style-type: none"> - diagnoza sytuacji, - zobowiązanie do podejmowania działań zmierzających do zaprzestania stosowania przemocy, - okresowa ocena i monitoring sytuacji , - informowanie o przemocy w rodzinie jako przestępstwie i przedstawienie aspektów prawnych, - praca socjalna, - wskazywanie możliwości korzystania z pomocy psychologicznej, - kierowanie wniosków do GKRPA celem uruchomienia procedury zobowiązania do leczenia odwykowego, - udzielanie informacji o możliwości uzyskania pomocy i wsparcia w Poradniach uzależnień, mitingach AA - przekazanie zawiadomienia o możliwości popełnienia przestępstwa 	
Charakterystyka osób, wobec których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie		
	Kobiety	Mężczyźni
ogółem	34	7
do 18 r. ż.	1	0
od 18 r.ż. do 67 r. ż.	31	4
od 67 r. ż.	2	3
Charakterystyka osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie		
	Kobiety	Mężczyźni
ogółem	1	40
do 18 r. ż.	0	0
od 18 r. ż. do 67 r. ż.	1	38
od 67 r. ż.	0	2

Z przedstawionych danych wynika, że podejrzenie dotknięcia przemocą najczęściej dotyczy kobiet (34), natomiast o stosowanie przemocy najczęściej podejrzewani są mężczyźni (40).

Zespół Interdyscyplinary zakończył 46 procedur „Niebieskie Karty”, w tym 29 z powodu ustania przemocy w rodzinie oraz zrealizowania indywidualnego planu pomocy, natomiast 17 z powodu braku zasadności podejmowanych działań.

Grupa robocza przekazała 1 zawiadomienie do organów ścigania (prokuratury) o możliwości popełnienia przestępstwa w związku ze stosowaniem przemocy w rodzinie. Nie zaistniała potrzeba zapewnienia schronienia

w ośrodkach wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, nie nastąpił ani jeden przypadek odebrania dziecka z rodziny w sytuacji bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą w rodzinie.

Drugim celem szczegółowym Programu jest zwiększenie dostępności pomocy dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie. Przy tut. Ośrodku funkcjonuje Punkt Konsultacyjny, w którym udzielana jest pomoc prawna i wsparcie psychologiczne. Z pomocy psychologicznej korzystało 30 osób. Brak jest natomiast danych dotyczących liczby osób korzystających z porad prawnych. Szacuje się, że było to ok. 35 osób. Na terenie gminy nie funkcjonują grupy wsparcia dla osób dotkniętych przemocą. W ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi Stowarzyszenie na rzecz osób dotkniętych chorobą alkoholową, narkomanią i hazardem „Szansa” w okresie od 1.04.2015 do 31.12.2015 roku prowadziło Punkt konsultacyjno-terapeutyczny dla osób dotkniętych przemocą MÓJ PROBLEM - dla osób doznających przemocy, gdzie świadczona była bezpłatna pomoc psychologa i prawnika. Przeprowadzono 27 godz. porad prawnych, 27 godz. warsztatów grupy wsparcia, 9 godz. porad psychologicznych i 23 godz. indywidualnych porad terapeutycznych. Z pomocy skorzystało 23 osoby.

Kolejnym celem programu jest podnoszenie poziomu świadomości i uwrażliwienie mieszkańców na występowanie zjawiska przemocy w rodzinie. W związku z powyższym upowszechniano informacje na temat przemocy, poprzez zamieszczanie ich na stronie internetowej GOPS.

W Urzędzie Gminy zorganizowano 8-godzinne szkolenie dla członków grup roboczych pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy. Udział w nim wzięło 19 osób i byli to: pracownicy socjalni, dzielnicowi, pedagodzy szkolni, członkowie GKRPA. Szkolenie prowadził certyfikowany specjalista ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, kierownik i trener Studium Pomocy Ofiarom Przemocy w Rodzinie. Poza tym kierownik GOPS oraz trzech pracowników socjalnych uczestniczyło w bezpłatnym, trzydniowym szkoleniu dla kadry instytucji pomocy społecznej w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Ponadto udostępniono materiały edukacyjne z zasobów GKRPA, poprzez wywieszenie ich w ogólnodostępnym miejscu - na holu w GOPS. Materiały te są również dostępne w Punkcie Konsultacyjnym.

Zauważa się tendencję spadkową w zakresie wszczynania procedury Niebieska Karta A w stosunku do roku poprzedniego (ok. 21%).

Sukcesywne podejmowanie kolejnych działań w następnych latach realizacji Programu z pewnością wpłynie na zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie na terenie gminy Siedlce, a tym samym na przeciwdziałanie przemocy.

XII. MONITORING REALIZACJI STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE SIEDLCE W ROKU 2015

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w gminie Siedlce na lata 2015-2020 przyjęta została Uchwałą NR XVI/101/2015 Rady Gminy Siedlce z dnia 29 października 2015 roku. Koordynatorem Strategii jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, jako podmiot odpowiedzialny nie tylko za proces wdrażania Strategii, ale także za jej monitoring i ewaluację. Ważnym elementem monitoringu są wskaźniki określone w strategii odnoszące się do poszczególnych celów szczegółowych. Są one monitorowane z wykorzystaniem obecnie funkcjonujących dokumentów sprawozdawczych w tym m.in. Oceny Zasobów Pomocy Społecznej, rocznego sprawozdania z działalności GOPS i innych.

Monitorowanie umożliwia bieżącą ocenę realizacji zaplanowanych kierunków działań oraz pozwala na modyfikację i dokonywanie korekt w przypadku istotnych zmian społecznych, które mogą zaistnieć w wyniku zmiany regulacji prawnych, bądź też narastania niektórych problemów społecznych.

Źródłem danych są dane: jednostek organizacyjnych gminy, Komendy Miejskiej Policji, Powiatowego Urzędu Pracy, sprawozdań z realizacji gminnych programów i projektów oraz organizacji pozarządowych.

Wskaźniki

Cele strategiczne	Cele operacyjne	Kierunki działań	Wskaźniki/ Źródło	Wartość wskaźnika w roku	
				2014	2015
Przeciwdziałanie bezrobociu, ubóstwu i bezdomności oraz łagodzenie ich skutków	Wsparcie bezrobotnych i poszukujących pracy	<ul style="list-style-type: none"> - podejmowanie współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy, organizacji robót publicznych, prac interwencyjnych, prac społecznie użytecznych; - prowadzenie pracy socjalnej, w tym w oparciu o kontrakt socjalny; - zmniejszanie skutków bezrobocia poprzez pomoc finansową i rzeczową; - promowanie gminy w celu pozyskania inwestorów mogących utworzyć nowe miejsca pracy; - wspieranie rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości w gminie; - opracowywanie i realizowanie projektów służących aktywizacji osób bezrobotnych, w tym współfinansowanych z funduszy zewnętrznych; - podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi 	- l. osób bezrobotnych w gminie - PUP	703	600
			- l. osób objętych pracą socjalną - GOPS	958	936
			- l. osób objętych kontraktami socjalnymi - GOPS	15	1
			- l. osób objętych wsparciem pomocy społecznej z powodu a) ubóstwa, b) bezrobocia, c) bezdomności - GOPS	a) 1123 b) 778 c) 6	a) 1165 b) 770 c) 6
			- l. aktywnych wpisów działalności gospodarczej w gminie - UG;	977	1176 (stan na dzień 2.05.16)
			- l. dzieci objętych bezpłatnym dożywianiem - GOPS;	369	422
			- l. opracowywanych i realizowanych projektów służących aktywizacji osób zagrożonych wykluczeniem społecznym;	1	0
			- l. mieszkań komunalnych - UG	16	24
			- l. osób realizujących roboty publiczne - PUP	4	2
			l. osób realizujących prace interwencyjne – PUP	21	66
			l. osób realizujących prace społecznie-użyteczne - PUP	5	2
			l. osób skierowanych do CIS - GOPS	6	6
			- l. osób bezdomnych, którym zapewniono	0	0

	Zwiększenie bezpieczeństwa socjalnego osób zagrożonym ubóstwem i wykluczeniem społecznym	<ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie pracy socjalnej, w tym w oparciu o kontrakt socjalny; - promowanie aktywnych postaw życiowych oraz samopomocy, np. pomocy sąsiedzkiej; - udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej; - wspieranie realizacji programów na rzecz osób zagrożonych ubóstwem; - zwiększanie zasobów mieszkaniowych gminy; - podejmowanie współpracy z kościołem i organizacjami pozarządowymi 	schronienie - GOPS		
	Pomoc bezdomnym i zagrożonym bezdomnością	<ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie pracy socjalnej, w tym w oparciu o kontrakt socjalny; - udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej; - zwiększanie zasobów mieszkaniowych gminy; - zapewnianie schronienia bezdomnym; - podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi 	- l. organizacji pozarządowych, którym zlecono zadania - UG	12	10
Wspieranie rodzin oraz wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży	Wzmacnianie rodzin, podnoszenie poziomu ich funkcjonowania	<ul style="list-style-type: none"> - edukowanie rodzin w zakresie właściwego wypełniania ról rodzicielskich - zatrudnianie asystentów rodziny oraz ustanawianie rodzin wspierających dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych; - udzielanie pomocy rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej z systemu pomocy społecznej oraz świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych; - zapewnienie rodzinom szerszego dostępu do bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego: psychologicznego i prawnego 	- l. rodzin objętych pracą socjalną - GOPS	314	321
			- l. asystentów rodziny - GOPS	1	1
			- l. rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny - GOPS	8	15
			l. rodzin wspierających - GOPS	0	0
			- l. rodzin objętych wsparciem: a) pomocy społecznej b) świadczeń rodzinnych c) alimentacyjnych - GOPS	a) 437 b) 983 c) 89	a) 463 b) 963 c) 91

		w ramach punktu konsultacyjnego; - wspieranie tworzenia grup wsparcia i grup samopomocowych; - zintegrowanie działań na rzecz rodziny poprzez stałą współpracę placówek działających w strukturach samorządu i innych instytucji	I. grup wsparcia i grup samopomocowych	0	0
			I. dzieci korzystających z bezpłatnego wypoczynku - GOPS	49	49
			I. dzieci uczestniczących w zajęciach świetlic środowiskowych - UG	150	150
			I. dzieci korzystająca z bezpłatnych zajęć dodatkowych – oświata/UG	brak danych	746
			- I. osób objętych pomocą prawną i psychologiczną w ramach punktu konsultacyjnego - GOPS;	51	65
			- I. realizowanych procedur „Niebieska Karta” - GOPS;	79	83
			- I. sporządzonych Niebieskich Kart C i D - GOPS	70	35
			I. zakończonych procedur NK z powodu ustania przemocy - GOPS	37	29
			- I. dzieci uczęszczających do placówek przedszkolnych - UG	500	535
			I. stypendiów Wójta przyznanych za wyniki w nauce i osiągnięcia sportowe - UG	16	16
			I. stypendiów przyznanych za wyniki w nauce i osiągnięcia sportowe w szkole podstawowej – UG	216	222
	Wsparcie rodzin i osób dotkniętych problemem uzależnień i przemocy w	- zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków;			

	rodzynie	<ul style="list-style-type: none"> - zapewnienie rodzinom dotkniętym problemami alkoholowymi, narkomanii i przemocy w rodzinie szerszego dostępu do wsparcia psychologicznego, prawnego i społecznego; - zintensyfikowanie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy w rodzinie, w szczególności skierowanej do dzieci i młodzieży; - działalność Punktu Konsultacyjnego; - prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie; - podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi 	I. stypendiów przyznanych za wyniki w nauce i osiągnięcia sportowe w gimnazjum - UG	128	175
	Pomoc dzieciom i młodzieży w kształceniu i wszechstronnym rozwoju	<ul style="list-style-type: none"> - podnoszenie jakości kształcenia i wsparcia w placówkach oświatowych - wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży; - organizowanie oferty edukacyjnej dla uczniów uzdolnionych; - zwiększenie dostępu dzieci i młodzieży do alternatywnych form spędzania czasu wolnego; - rozwój wolontariatu 			
	Promowanie zdrowego stylu życia	- promowanie zdrowia i profilaktyki zdrowotnej.			
Zwiększenie udziału osób starszych i niepełnosprawnych w życiu społecznym	Usprawnianie osób starszych oraz zapewnienie im właściwej opieki	<ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie pracy socjalnej; - poprawa dostępności i jakości usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania; - promowanie aktywnych form spędzania czasu wolnego; - podejmowanie współpracy z kościołem i organizacjami pozarządowymi; - rozwój wolontariatu; 	- I. osób w wieku poprodukcyjnym (k-60, m-65) i ich udział w ogóle mieszkańców - UG;	2313 osób/17512 mieszkańców gminy (ok. 13,21 %)	2392 os./ 17695 mieszk. Gm. (ok. 13,52%)
			- I. rodzin objętych pracą socjalną - GOPS;	314	321
			- I. rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu	158	180

Ograniczanie skutków niepełnosprawności oraz aktywizacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych	<ul style="list-style-type: none"> - podnoszenie świadomości społecznej dotyczącej sytuacji osób niepełnosprawnych; - prowadzenie pracy socjalnej; - udzielanie pomocy finansowej, rzeczowej i usługowej; - zwiększanie dostępu do informacji o prawach i uprawnieniach; - integracja osób niepełnosprawnych z otoczeniem; - zwiększanie dostępności wsparcia w postaci usług opiekuńczych; - podejmowanie współpracy z innymi instytucjami w zakresie rehabilitacji zawodowej i społecznej; - podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi 	niepełnosprawności - GOPS		
		- l. rodzin emerytów i rencistów korzystających z pomocy społecznej - GOPS	50	54
		- l. osób objętych usługami opiekuńczymi - GOPS	23	26
		- l. osób przebywających w DPS - GOPS	15	17
		l. osób pobierających zasiłek stały - GOPS	95	100

Z analizy powyższych danych zauważyć można istotne zmiany :

- Zmniejszenie liczby osób bezrobotnych;
- Zwiększenie liczby osób wykonujących prace interwencyjne;
- Spadek liczby osób wykonujących roboty publiczne i prace społecznie użyteczne;
- Zwiększenie liczby mieszkań komunalnych;
- Wzrost liczby stypendiów przyznanych za wyniki w nauce i osiągnięcia sportowe w szkołach podstawowych i gimnazjach;
- Wzrost liczby dzieci objętych dożywianiem w szkołach;
- Zwiększenie liczby dzieci uczęszczających do placówek przedszkolnych;
- Wzrost liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności;
- Zwiększenie liczby rodzin objętych pracą asystenta rodziny.

Zaobserwowano poprawę sytuacji w obszarze zatrudnienia, co powinno przełożyć się na zwiększenie bezpieczeństwa socjalnego osób i rodzin. Niepokoi natomiast spadek liczby osób wykonujących roboty publiczne i prace społecznie użyteczne.

Widoczne są też zmiany w zakresie wzmocnienia rodzin i podnoszenia poziomu ich funkcjonowania wynikające z większej dostępności do miejsc w przedszkolach i mieszkań komunalnych. Zauważalne jest również wzmocnienie rodzin poprzez objęcie wsparciem asystenta rodziny większej liczby rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, zwiększenie liczby dzieci dożywianych w szkołach oraz liczby przyznanych stypendiów.

Barbara Myrcha
Kierownik GOPS

